

Nr 47

Av herrar **Svensson** i Krokstorp och **Nilsson** i Svalöv, om ett smidigare förfarande vid försäljning av kronan tillhörig fast egendom m. m.

Kungl. Maj:t framlägger varje år proposition med hemställan om bemyndigande att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom med visst högsta värde. Under de senare åren har detta maximibelopp uppgått till 50 000 kronor. Kungl. Maj:t har samtidigt bemyndigats att överlämna beslutanderätten åt central förvaltningsmyndighet rörande försäljning av egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde ej överstiger 20 000 kronor, respektive åt länsstyrelse rörande försäljning av allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde ej överstiger 10 000 kronor.

Motsvarande bemyndigande för Kungl. Maj:t har i stort sett gällt jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av fast egendom.

Där taxerings- eller uppskattningsvärdet överstiger det beslutade maximibeloppet framlägger Kungl. Maj:t särskild proposition till riksdagen.

Förslag till prissättning framlägges av särskild uppskattningsnämnd, bestående av domänintendenten inom vederbörande område samt en domänvärderingsman, utsedd av landstinget, och en utsedd av hushållningssällskapet. Enligt 6 § Kungl. Maj:ts förordning angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. den 25 maj 1945 (nr 262) skall till grund för saluvärdets bestämmande läggas i orten gängse skäligt pris. I vissa fall skall hänsyn tagas även till vad egendomen kan bära. Prissättningen torde i stort sett kunna betecknas som enhetlig.

Till grund för Kungl. Maj:ts förslag till riksdagen beträffande egendomar, vilkas försäljning måste bli föremål för riksdagens beslut, ligger uppskattningsnämndens värdering. I de flesta fall beslutar också riksdagen i enlighet därmed. Endast i enstaka undantagsfall utser jordbruksutskottet en delegation med uppgift att närmare granska skäligheten i det uppsatta försäljningsvärdet. Resultatet kan då bli att riksdagen fattar beslut i strid med de bedömanden myndigheterna kommit till. Ett dylikt frångående av de ansvariga myndigheternas bedömanden grundar sig sålunda på uppskattningar, som ett fåtal riksdagsmän har gjort, medan riksdagen som helhet inte torde ha möjlighet att sakligt avgöra de olika värderingarnas riktighet utan endast att godtaga

eller avslå försäljning. I de fall riksdagen avslår en försäljning försättes köparen i den situationen att han inte vet om eller när han kan övertaga egendomen.

Det kan ifrågasättas om denna jordbruksutskottets granskning i enstaka fall fyller någon väsentlig funktion. Visserligen kan måhända statens ekonomiska intresse härigenom undantagsvis bli tillgodosett på ett bättre sätt. Den ekonomiska vinningen för staten torde emellertid i jämförelse med det besvär som åsamkas vara av föga betydelse.

Enligt vår mening bör riksdagen i större utsträckning än nu är fallet överlåta åt Kungl. Maj:t att fatta avgöranden i dylika försäljningsfrågor, eventuellt med iakttagande av de ytterligare riktlinjer som riksdagen kunde vilja uppställa. Härigenom skulle en större smidighet ernås till fördel för dessa frågors handläggande. Det synes oss lämpligt att en utredning tillsättes för att till 1956 års riksdag framlägga ett förslag i denna fråga.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t låter verkställa en utredning i syfte att ernå ett smidigare förfarande för försäljning av kronan tillhörig fast egendom m. m.

Stockholm den 19 januari 1955

Sven Svensson
i Krokstorp

Eric Nilsson
i Svalöv